

Julius Evola ja Kali Yuga

Näkökulma esoteeriseen politiikkaan ja aikakäsitykseen

MARKO KAUPPINEN

ABSTRACT

Julius Evola and Kali Yuga: thoughts on Esoteric politics and the concept of time

Until recently, Julius Evola (1898–1974) has remained virtually unknown to scholars interested in political theory. If mentioned, Evola has been demonized and stigmatized as a fascist, not as a political thinker worth studying. Although Evola did support Fascism and even National Socialism to a certain extent, he also criticized both and thought that totalitarian rule represented a perversion of the traditional ways. In addition to being a devoted traditionalist, Evola was also a revolutionary. He fiercely rejected the modern and embraced the past, which in Evola's writings is the perennial truth, Tradition. This article deals with Evola's conception of politics and time, which together constitute the kernel of his thought.

Johdanto

Elokuussa 1980 Bolognan rautatieasemalla Pohjois-Italiassa räjähti pommi tappaen kahdeksankymmmentäviisi ihmistä. Tekijäksi epäiltiin uusfasistista ryhmittymää, jonka päämääränä oli laukaista ”strategisen jännitteen” avulla esivallankumouksellinen tila, joka puolestaan mahdollistaisi ”uusvanhan järjestyksen”, paluun vanhoihin yhteiskunnallisiin arvoihin (ks. Goodrick-Clarke 2002, 52). Siinä missä aikaisemmin vastaavat ryhmittymät olivat pyrkinet joko hiljaiseen tai väkivaltaiseen vallankumoukseen ja siten tulevaisuuden muuttamiseen, olivat heidän tavoitteensa nyt suuntautuneet kohti menneisyyttä. Uusfasistit eivät siis enää määritelleet vallankumouksellista toimintaa Reinhart Koselleckin (ks. 1985, 272–273) termiä käyttäen lineaarisesti ”odotushorisontiksi” (*Erwartungshorizon*), vaan aktiivisen paluun mahdollistavaksi sykliksi. Italialainen radikaali äärioikeisto toimi toisin sanoen taantumuksellisesti, romantisoiden mennyttä aikaa, johon paluu oli päämäärä sinänsä. Heidän pääasiallinen toiminnan motiivinsa kumpusi nykyaikaan ja sen edustamaan

historialliseen horisonttiin kohdistuvasta inhosta, sekä nostalgiaasta myyttistä mennyttä aikaa kohtaan.

Teon motiivien taustalta nousi esiin yksi nimi: Julius Evola sekä aivan erityisesti hänen kirjansa *Rivolta contro il mondo moderno* (suom. Kapina modernia maailmaa vastaan) vuodelta 1934, joka oli innoittanut äärioikeistolaisia ryhmiä toisen maailmansodan lopusta lähtien. Kirjaa voidaan pitää ideologisena jatkumona Oswald Spenglerin (1880–1936) teokselle *Der Untergang des Abendlandes Umriss einer Morphologie der Weltgeschichte* (suom. Länsimaiden perikato, 1918) sekä René Guénonin (1886–1951) teokselle *La Crise du Monde Moderne* (suom. Modernin maailman kriisi, 1927), jotka molemmat Evola käänsi italiaksi. Yhtä lailla *Rivolta contron* voidaan katsoa edeltäneen amerikkalaisen Francis Parker Yockeyen (1917–1960) näkemyksiä sodanjälkeisestä Euroopasta, jotka hahmottelivat ”neljättä valtakuntaa” teoksessa *Imperium* (suom. Imperiumi, 1948). Kaikkien näiden teosten taustalla vaikuttaa eräänlainen *xeniteia* eli erkaantuneisuus hengellisesti ja fyysisesti hypoteettisesta ”kotimaasta” sekä *apoli-*

teia, kieltäytyminen osallistumasta aktiivisesti nykyiseen moderniin dekadenssiin ja sen edustamaan elämänmuotoon; näin ne edustavat poliittisesti *pariah*-ajattelua, irrallisuuden tunnetta, vaikka yhteneväisyydet esimerkiksi Hannah Arendtin kanssa ovatkin minimaaliset.

Tämä artikkeli keskittyy Julius Evolan ajatte- luun ja hänen käsitykseensä politiikasta ja sen toi- minnan kategoriaan läheisesti liittyvästä ajan kä- sitteestä. Evolan voidaan katsoa edustavan niin sanottua traditionalistista koulukuntaa, joka kannat- taa perenniaalista filosofiaa (*philosophia perennis*)¹. Traditionalistien mukaan maailmassa vallit- see universaaleja lakeja ja arvoja, jotka ovat kaik- kien uskontojärjestelmien ja kulttuurien yhteinen perusta. Nämä arvot ovat *sanatana dharm*a, ikui- nen eli perenniaalinen totuus tai laki. Evolalla on kuitenkin monista muista traditionalisteista (esim. juuri Guénonista) poiketen myös vahva poliittinen agenda, vaikka hän ei koskaan pyrkinytkään toimi- maan avoimen poliittisesti.

Evola on jäänyt varsin vähälle huomiolle juuri poliittisena ajattelijana. Tämän artikkelin tarkoi- tuksena onkin tuoda Evola tarkasteltavaksi hänen keskeisien poliittisten ajatustensa, ei niiden aiheut- tamien seuraamusten, kuten uusfasistien tekemien pommi-iskujen kautta. Evolan ideologinen agenda on myös usein nähty yksipuolisesti poliittisen ääri- liikkeen tietynlaisena perustana ja hänen nimensä yhdistetään helposti italialaiseen fasismiin ja sak- salaiseen kansallissosialismiin. Esimerkiksi Martin Lee (1997) pitää Evolaa täysin ongelmatta natsifi- losofina, joka oli epäsuorasti luomassa Italian fa- sistihallinnon rotulakeja. Walter Laqueur puoles- taan kutsuu häntä ”oppineeksi petkuttajaksi”, joka hyväksikäytti esimerkiksi Guénonin tekstejä omiin tarkoituksiinsa (Laqueur 1996, 97–98). Tässä ar- tikkelissa korostetaan kuitenkin sitä, että myös fa- sistinen liike oli Evolan kritiikin kohteena. Tarkoi- tuksena on lisäksi tuoda esiin se, että pelkän ole- massa olevien teorioiden ja ajatusten kopioimisen sijaan Evola loi hyvin erikoisen synteessin itämai- sista uskonnoista, länsimaisista myyteistä ja en- simmäisen maailmansodan jälkeisestä poliittisesta pessimismistä.

¹ Koulukunnan kuuluisin edustaja on jo mainitun René Guénonin lisäksi sveitsiläis-saksalainen metafysikko ja guru Frithjof Schuon (1907–1998). *Philosophia perennis* itsessään on terminä peräisin vuodelta 1540, jolloin Augos- tino Steuco kirjoitti kirjan nimeltä *De perenni philosophia libri X*.

Evolan tausta ja vaikutteet

Paroni Giulio (Julius) Cesare Andrea Evola syntyi Roomassa toukokuun 19. päivä vuonna 1898. Hän oli sisilialaisen aatelissuvun jälkeläinen ja sai tiu- kan katolilaisen kasvatuksen. Evola opiskeli teolli- suustekniikkaa aina väitöskirjatasolle asti, mutta ei koskaan ottanut tutkintoa ulos, koska se olisi ollut merkki porvarillisuudesta². Sen sijaan hän kiinnos- tui dadaismista, jonka kautta orastava innostus me- tafysiikkaan näkyi futurismin vastustamisena, ru- noutena ja jopa taulunäyttelyinä Roomassa, Mila- nossa, Lausannessa ja Berliinissä (ks. Meyer, Hossli, Magnaguagno, Steiner ja Bolliger 1994, 65–69). Dadaismin ohella Evola oli kiinnostunut myös esoteerisista uskonnoista, joogasta ja tantra- seksistä.

Perehtyminen hinduismiin ja muuhun itämai- seen mystiikkaan kulminoitui vuonna 1925 jul- kaistussa teoksessa *L'uomo come potenza* (suom. Ihminen voimana). Kirjan nimi vaihtui sittemmin muotoon *La yoga della potenza* (suom. Voiman jooga). Nimen muutos kuvastaa hyvin Evolan nä- kemystä modernista; nykyinen dekadentti aikakau- si oli hänen mukaansa hengellisiltä ja sosiaalisilta olosuhteiltaan sellainen, että se heikensi oleellises- ti älyllisen, kontemplatiivisen ja rituaalisen merki- tystä. Ihminen ei siis kyennyt ylittämään näiden olosuhteiden vankilaa ilman aivan erityisiä ponnis- teluita. Ainoa keino ”suureen vapautumiseen” oli aktiivinen toiminta, joka kohdistui subjektiin itseensä. Evola näki joogan tällaisena toimintana, koska hän ei uskonut poliittisen toiminnan voivan muuttaa muuta kuin ihmisen itsensä.

Toinen merkittävä teos itämaisesta uskonnolli- suudesta on *La dottrina del risveglio* (suom. Va- laistumisen doktriini) vuodelta 1943. Siinä Evola keskittyi ensisijaisesti buddhalaisuuteen sekä sen myötä ”arjalaiseen” askeettiseen polkuun, jonka kautta hengelliset soturit pyrkivät irtautumaan materiaalisesta, ehdollisesta maailmasta. Evola (1995, 230) ei siis pitänyt arjalaisuutta missään vaiheessa puhtaasti rotuun viittaavana ominaisuutena tai ve- risiteenä. Kysymyksessä oli ennemminkin mahdol- lisuus kulkea tiettyä polkua, *dhyanaa* (suom. me- ditaatio), jonka kautta oli mahdollista kokea va- laistuminen tai buddhalaisittain nirvana.

² Samasta syystä Evola ei koskaan myöskään mennyt naimisiin, hankkinut lapsia tai ottanut ns. porvarillista työtä vastaan (ks. Hansen 2002, 4).

Vaikka Evola näkikin esimerkiksi juuri dadaismin ja joogan ensisijaisina keinoina materiaalisesta maailmasta vapautumiseen, kiinnostui hän fasis-tien valtaantumisen jälkeen myös politiikasta. Evola laittoi toiveensa Benito Mussoliniin, jonka kautta hän usko i olevan mahdollista palauttaa Rooman imperiumin idea ja uusi hengellinen järjestys, Traditio. Traditio, esoteerinen totuus, jonka osa oli vanha aristokraattinen sotilasmonarkia, oli Evolan mukaan mahdollista palauttaa osana fasistista yhteiskuntajärjestelmää. Ongelmaksi Evolan suhteessa fasismiin muodostui kuitenkin yhtäältä hänen halveksuntansa totalitarismia ja massoja kohtaan ja toisaalta hänen esittämänsä kritiikki fasismin hovifilosofeja, kuten Giovanni Gentileä kohtaan (ks. Hansen 1995, xvi). On myös merkittävää, että Evola esimerkiksi kieltäytyi *Partito Nazionale Fascista*n (PNF) vuodesta 1921; vuodet 1919–1921 nimellä *Fasci Italiani di Combattimento*) jäsenyydestä. Sen sijaan hän pyrki vaikuttamaan fasistien ideologiaan ja ihmiskuvaan Arnaldo Mussolinin alaisuuteen 1930 perustetun *Scuola Mistica del Fascismon* kautta. Organisaation vaikutusvalta jäi kuitenkin vähäiseksi Arnaldo Mussolinin kuoltua yllättäen 1931.

Koska Evolan periaatteet osoittautuivat ongelmallisiksi fasistisen liikkeen kannalta, sulki tämä hänen mahdollisuutensa vaikuttaa Mussoliniin, joka yhdessä italialaisen fasismin myötä edusti Evolalle nyt rahvaanomaisuutta, porvarillisuutta ja byrokraattisuutta. Evola (1995, 338–344) myös vastusti kiihkeästi nationalismia, koska se oli hänen mukaansa universaalija periaatteessa kollektiivista, aivan kuten sosialismikin. Evola katsoi nationalismin tasavertaistavan ihmiset suuremmaksi yksiköksi, massaksi, mikä oli aivan erityisesti modernin, demokratiaan taipuvaisen maailman ongelma. Nationalismin perimmäinen voima oli Evolalle siis paitsi kauhistus niin myös Tradition vastainen voima.

Evolan ajautuminen fasistien epäsuosioon oli osaltaan seurausta myös hänen kristinuskoa koskevista näkemyksistään. Evolan pyrkimyksenä oli uuden järjestyksen luominen ja katolilaisuuden osittainen syrjäyttäminen (ks. *Imperialismo Pagano*, 1928; suom. Pakanallinen imperialismi). Vuonna 1929 *Palazzo Lateranossa* allekirjoitettu ns. lateraanisopimus³ kuitenkin romutti Evolan toi-

veet ”hengellisen aristokratian” uudelleensyntymisestä Italiassa. Sopimuksen myötä fasismi kiinnit-tyi yhä tiukemmin Evolan halveksimiin periaatteisiin, konformistiseen arvojärjestelmään sekä mas-soihin perustuvaan toimintaan, joka esti perenniaalisen totuuden etsimisen.

Evolan analyysin taustalla vaikutti aivan erityisesti jo mainittu René Guénonin *La crise du monde moderne*, josta Evola omaksui materialismin vastustuksen ja kaipuun hengelliseen renessanssiin sekä esoteeriseen totuuteen. Kuitenkin päinvastoin kuin Guénon, joka kääntyi ennen kuolemaansa islaminuskoon ja otti nimekseen sheikki Abd al-Wahid Yahya, Evola ei koskaan ollut erityisen kiinnostunut uskonnollisesta herätyksestä. Vaikka Evola suodattikin omaan ajatteluunsa aineksia Guénonin orientaalisia uskontoja ja erityisesti hinduismia koskevista näkemyksistä, oli hänen sanomansa ennen muuta poliittinen. Evola (1995, 89–100) esimerkiksi määritteli kastijaon ilmaisuksi Tradition edustamasta sosiopoliittisesta järjestyksestä. Kastijaon huipulla oli soturiaristokratia (*ksatriya*). Se oli hallitseva *varna* tai eliittiryhmittymä, jolle kuului Evolan mukaan myös määräysvalta hengellisissä asioissa. Papisto-*varna* (*brahmana*) oli alisteinen soturieliitille, aivan kuten ”kuu on alisteinen auringolle ja nainen miehelle” (em., 68). Fasismi oli Evolalle juuri potentiaalinen poliittinen järjestelmä, jossa eliitti ottaisi tehtäväkseen Tradition palauttamisen. Evolan ajattelutavan mukaan fasismi olisi siis toiminut tietynlaisena *Erbscharisman* (ks. esim. Spencer 1973, 341) ilmentymänä, jossa verisiteet, syntyperä ja perinteet olisivat määrittäneet uuden eliitin. *Palazzo Lateranon* kompromissi ja myönnytys olivat siten siirtymä *brahmanan* ehdoille.

Petyttyään italialaisen fasismin tarjoamiin mahdollisuuksiin ja jouduttuaan Mussolinin epäsuosioon, Evola suuntasi toiveensa saksalaiseen kansallissosialismiin. Evolan ajatuksilla oli paljon yhteyksiä kansallissosialismia edeltäneisiin germaaniisiin aatteisiin, joiden yksi puolestapuhujia oli jonkin verran vaikutusvaltaa esimerkiksi Rudolf Hessin kautta nauttinut, vuonna 1918 Rudolf von Sebottendorffin (1875–1945) perustama *Thule-Gesellschaft* tai *Studiengruppe für germanisches Alter-*

³ Lateraanisopimus kirjoitettiin Italian valtion ja Vatikanin välillä ja se lopetti ns. ”Rooman kysymyksen”, joka oli vallinnut osapuolten välillä vuodesta 1861. Uusi sopimus antoi Vatikanille täyden itsehallinnon, määritteli katolilaisuuden aseman Italiassa sekä hyvitti Vatikanille sen menettämiä alueita ja omaisuutta.

tum⁴. Evola ei kuitenkaan missään vaiheessa suoranaisesti ihailnut Adolf Hitleriä, koska koko *Führer*-periaate perustui massoihin, biologiseen materialismiin ja ajatukseen kansasta yhtenäisenä yksikkönä. Kansallissosialismi edustikin Evolalle sielultaan popularisoitua rahvaanomaisuutta, nationalismia ja modernia (Goodrick-Clarke 2003, 66). Koska Evola vastusti näitä kaikkia, oli kansallissosialismi hänelle periaatteiltaan sosialistinen, konformistinen univormu (ks. myös von Kuehnelt-Leddihn 1990, 137–168).

Kansallissosialismissa Evolaa kiehoi kuitenkin *Schutzstaffelin* (tästä eteenpäin: SS) edustama soturiaristokratia. Evola katsoi SS:n edustavan juuri senkaltaista hierarkiaa ja eliittiä, joka saattaisi omaksua Tradition. Olihan organisaatio Heinrich Himmlerin johdolla luonut omaa varjouskontoaan, joka perustui vanhoille germaanisille periaatteille. Vaikka Evolan ajatukset saivatkin vain vähän huomiota Saksassa ja Himmler ei pitänyt hänen tekstejään korkeassa arvossa (Hansen 2002, 62), toimi Evola SS:n vuonna 1935 perustetussa *Ahnenerbe*-yksikössä⁵ sodan loppupuolella tutkijana. Tämän lisäksi Evola värväsi vapaaehtoisia ”pan-eurooppalaisia” liittoutuneiden joukkoja vastaan (ks. Hansen 2002, 50; Goodrick-Clarke 2003, 66;

Pringle 2006), ilmeisesti puhtaasta halveksunnasta kommunismia kohtaan. Evola halvaantui molemmista jaloistaan maaliskuun 1945 Wienin pommituksissa, ja vietti loppuelämänsä synnyinseudullaan Roomassa.

Yugat ja sykliisyys

Evolan aikakäsityksen ymmärtäminen vaatii pehlyntymistä *Yugaan* eli hinduismista omaksuttuun käsitykseen ”aikojen” tai ”kausien” olemuksesta. Evola ei suinkaan päätenyt itsenäisesti käyttämään *Yuga*-käsitettä huolimatta ilmiselvistä kiinnostuksesta orientalismiin, vaan löysi ne juuri René Guénonin ajatuksista ja aivan erityisesti *La crise du monde moderne* -teoksesta. Guénon (ks. 2004) päätyi kirjassaan paitsi erittäin alleviivaavaan pessimismiin ja demokratian halveksuntaan, niin myös uskon länsimaiden rappion olevan seurausta *Kali Yugasta* (suom. Kalin aika)⁶, jota hän arveli ihmiskunnan juuri nyt elävän. Tätä aikakautta kuvasi dekadenssi ja plebeiji-demokratia, jossa fyysisesti riittämätön enemmistö hallitsee. Materialismi sekä määrällisyys ovat tämän ajan korkeimpia totuuksia. Evola otti nämä Guénonin ajatukset omikseen lähes sellaisenaan.

Evola (1995, 177) määritteli prosessin kohti *Kali Yugaa* alkaneen *ragna-rokkrista* (*ragnarök*, suom. jumalten kohtalo), jota voi parhaiten kuvaila Richard Wagnerin *Der Ring Des Nibelungen* -oopperan viimeistä osaa mukaillen eräänlaiseksi *Götterdämmerungiksi*. Evolan mukaan maailman olemassaolo oli ollut evoluution ja perinteisen kehitykseen nojaavan historiakäsityksen vastaisesti regressiivinen; aikojen saatossa korkeammat olennot ovat siis saastuttaneet verensä sekaantumalla alempiin rotuihin ja taantuneet. Koko rappioituneen modernin maailman luonut tapahtumasarja oli ollut neljän eri aikakauden prosessi, jonka alkuna oli *Satya Yuga* (suom. totuuden aika). Moderni pyrki myös omien vääristettyjen myyttiensä avulla – joihin kuuluu ajatus edistyksestä, demokratiasta ja yhdenvertaisuudesta sekä historian lineaarisuudesta – leimaamaan vallinneen totuuden ajan ”tieteellisellä”, evoluutioon perustuvalla argumentoinnilla modernin ”uskon” vastaiseksi ja epärationaa-

⁴ Näiden aatteiden uranuurtajiin kuului muun muassa *Armanenschaftin* kehittänyt Guido von List (1848–1919) ja *Theozoologian* luonut Jörg Lanz von Liebenfels (1874–1954). On ehkä sattumaa, että von Listin tavoin Evola oli innokas vuorikiipeilijä, joka uskoi askeesiin. von Liebenfelin kanssa Evolalla on sen sijaan vain vähän jos lainkaan yhteistä, sillä *theozoologia* esitti juuri biologisiin eroihin perustuvaa rotujen eriarvoisuutta. (ks. esim. Goodrick-Clarke 1992, 33–122) *Thule-Gesellschaft* sen sijaan oli hyvin lähellä Evolan teemoja, sillä yksi sen kantavia päämääriä oli löytää arjalaisen rodun syntykoti, *Thule*. Evola (ks. 1995, 188–211, 230; ks. myös Godwin 1996, 57–61) sen sijaan nimitti tätä paikkaa *Hyperboreaksi*, pohjoiseksi paratiisiksi. Sieltä käsin pohjoinen, boreaalinen vaalea rotu vaelsi pohjoisesta etelään ja lännestä itään luoden samalla merkittäviä sivilisaatioita (esimerkiksi atsteekit, egyptiläiset); he kuitenkin sekoituivat samalla eteläiseen, tummaan rotuun ja degeneroituivat. Tästä alkoi Evolan mukaan siirtyä kohti *Kali Yugaa*.

⁵ On varsin mielenkiintoista, että Evola ei ollut suinkaan poikkeus *Ahnenerben* ulkomaalaistutkijoista. Esimerkiksi suomalainen Yrjö von Grönhagen (1911–2003) liittyi Heinrich Himmlerin (1900–1945) pyynnöstä *Ahnenerben* palvelukseen jo loppuvuonna 1935; von Grönhagenin tutkimusvastaulle kuuluivat vanhat uskonnolliset rituaalit ja *Kalevala*. von Grönhagen suoritti *Ahnenerben* rahoituksella myös kenttätutkimuksia Karjalassa. (ks. esim. Pringle 2006)

⁶ On syytä huomata, että termi *Kali Yuga* ei viittaa Kalijumalattareen, vaan Kali-demoniin. Kali-demonia pidetään Vishnun arkkivihollisena, jonka lopullinen päämäärä oli tuhota maailma.

liseksi. Evolan paluu menneisyyteen ei ollut myöskään luokiteltavissa varsinaiseksi utopistiseksi ajatteluksi, jollaista modernissa, muutokseen ja kiinnostisuuteen (so. aktiiviseen toimintaan) perustuvassa mielessä edustaa esimerkiksi H.G. Wellsin (1866–1946) *A Modern Utopia* vuodelta 1905⁷. Evolan paluu menneisyyteen oli mahdollinen vain yksilössä itsessään (esimerkiksi juuri joogan kautta), ei kokonaisuuksissa kuten kansoissa; siten paluu oli ennen muuta hengellinen prosessi.

Evola käyttää myytteihin perustuvaa argumentointiaan osin symbolisesti, eikä anna varsinaista tarkkaa historiallista kuvausta aikakausien luonteesta. Hän käsittelee historiaa hyvin samankaltaisesti Mircea Eliaden (1954, 141–162) kanssa, jonka mukaan ”historian terrori” on mahdollista murtaa vain palaamalla metahistoriallisiin myytteihin ja riitteihin. Toisin sanoen myytit ja riitit edustavat uskosta tai eräänlaista verimuistia menneiden aikojen saatossa vallinneista käytännöistä. Evolan aikalainen ja hänen kanssaan pitkäaikaisessa kirjeenvaihdossa ollut Eliade jakoi siis ajatuksen myyttien totuudellisuudesta ja siitä, että niitä tutkimalla voidaan löytää historian saatossa kadonneita viisauksia.

Evolan mukaan jokainen sykli degeneroi aikalaisiaan. Koska maailma oli väistämätön prosessi pois Traditiosta, oli myös ajan ja materian suhde seurausta alkuperäisrotujen taistelusta elämellisten potentiaalien, eli hallitsemattomien lisääntymisvaistojen eristämiseksi. Vaikka Evola (ks. 1995, 180–181) ei annakaan tarkkaa kuvaa miten nämä potentiaalit eristettyinä jättivät jälkeensä ”elämellisen varaston” (so. eläimet ja alemmat rodut), oli eläinlajien synty hänen mukaansa seurausta juuri alkuperäisrotujen haluimpulsseista. Näin alkuperäinen rotu, jonka Evola arveli olleen ”pehmeäläinen” ja siten lähinnä semi-materiaalinen, oli siirtynyt osittain alempiin lajeihin, jotka taas rakensivat olemassaolonsa materian ja historiallisuuden ympärille. Tässä yhteydessä näkyy myös Friedrich Nietzschen vaikutus Evolaan: alkuperäinen rotu antautui sisäiseen itsetutkiskeluun, kun taas rotujen sekoittuminen johti mielentilaan, jossa ratio-

naalisuus ja tasasuhtaisuus ovat pääasialliset arvot (ks. Gorer 1966, 105). Rotujen sekoittumisen yhteydessä ylimmän rotuhierarkian veri siirtyi alempiin rotuihin, jonka mukana siirtyi myös perenniaalisen totuuden sisältävä verimuisti, eli metafysisellä tasolla olevat jäljet aiemmista korkeammista olennoista. *Kali Yugan* aikana eläimellinen potentiaali oli hallitseva osa ihmistä, mutta ihmiseen itseensä kohdistuvalla toiminnalla sen saattoi tukahduttaa taka-alalle.

Evolalle totuuden aika oli ennen kaikkea ”olemisen” aikakausi, jota hallisivat hengellinen puhkaus ja rodullinen ylemmyys. On huomattava tässä yhteydessä, että Evola ei tarkoittanut rodulla niinkään fyysistä kuin henkistä ominaisuutta, toisin sanoen hänelle fyysinen yliverntaisuus ei ollut rodun laadun tae. Vaikka Evola kirjoittikin esimerkiksi johdannon italiantieliseen versioon *Siionin viisaiden pöytäkirjasta*, ei hän pitänyt juutalaisia biologisena rotuna, jota oli vastustettava saati tuhattava. Evolalle juutalaisuus oli synonyymi materialismille ja rahan hegemonialle, joita molempia hän vastusti; arjalaisuus ei ollut siis Evolan teksteissä kansallissosialismin oppien mukaisesti juutalaisuuden antiteesi, vaan poliittinen yleiskäsite (ks. Evola 1995, 278–286; Hansen 2002, 80).

Syklien kierron aikana alkuperäisen rodun verimuisti siirtyi useimpiin alempiin rotuihin juuri hengellisenä, ei siis pelkkänä arjalaiseen rotuun kuuluvina fyysisinä ominaisuuksina. Arjalaisuus oli peräisin alkuperäisestä totuudesta, jota kuvasi sanskritin sana *satya*, joka taas oli johdannainen sanasta *sat*, oleminen (Evola 1995, 184). Tähän liittyen Evola myös väitti, että totuuden aikaa hallisi *Saturnus*, koska se oli yhdistelmä sanoista *sat* ja *urnus*. *Satya* oli valon sykli, jossa oleminen ilmeni ylhäisessä ja transsendentissä muodossa. Juuri tästä tulee jo mainittu *Thule*, ”auringon maa”, jonka Evolakin uskoi yhdeksi versioksi alkuperäisrodun syntykodista. Hänen (em., 187) mukaansa useimmista vanhoista kulttuureista löytyikin merkkejä alkuperäisen rodun verimuistista. Niitä oli kirjoitettuna muun muassa hinduismin, viikinkien, kreikkalaisten ja jopa kiinalaisten klassisia uskomuksia koskevissa teksteissä. Yksi näistä alkuperäisiltä roduilta periytyneistä symboleista oli juuri hakaristi sen eri muodoissaan (ks. em., 203)⁸.

⁷ H.G. Wells tunnetaan parhaiten yhtenä science fictionin ”isänä”. Wellsin luomuksia ovat muun muassa sellaiset klassikot kuin *The Time Machine* (1895), *The Invisible Man* (1897) ja *The War of the Worlds* (1898). Kaikkia Wellsin teoksia leimaa vähintään jonkinlainen usko darwinismiin ja kehitykseen.

⁸ On äärimmäisen mielenkiintoista kuinka laajalle levinnyt symboli hakaristi oikeastaan onkin, vaikka nykyinen konnotaatio on lähes pelkästään pejoratiivinen. Esimerkiksi

Miten verimuisti sitten tarkasti ottaen siirtyi? Evola (1995, 195–202) mainitsee syyksi alkuperäisen pohjoisen rodun muuttoliikkeen, mutta ei anna tarkkaa syytä siihen, miksi tämä vaelsi etelään aiemmin asuttamaltaan pohjoisnavalta. Yhdeksi selitykseksi voidaan tarjota teoriaa maapallon magneettisuuden muutoksista, joiden takia pohjoinen olisi menettänyt ”auringon maan” aseman. Tämän teorian mukaan maan magneettisuudet muuttuivat siten, että maapallo siirtyi nykyiseen asentoonsa, jossa se on 23,5 asteen kulmassa. Aikaisemmin, totuuden aikakaudella, maa olisi ollut kohtisuorassa. Tämä puolestaan tarkoittaisi ns. ikuista kevättä, jossa päivä ja yö olisivat napamantereilla täsmälleen samanpituiset (ks. Godwin 1996, 13–16). Evolan mukaan pohjoinen rotu vaelsi Amerikkaan ja Pohjois-Eurooppaan, kantaen mukanaan ”saman hengen, veren symbolit ja kielen”. Euroopan korkeudella rotu suuntasi itään, levittäytyen aina Kiinaan asti ja vieden mukanaan perenniaalisen totuuden ja siten siemenet korkeampien sivilisaatioiden luomiseen. Levittäytyessään alkuperäinen rotu siirsi sekä tietonsa että osan geneettisyydestään alueille jo oleviin alempiin rotuihin. Sopivissa olosuhteissa, kuten esimerkiksi Egyptissä, korkeampien olentojen verimuisti mahdollisti kukoistavien sivilisaatioiden synnyn. (Evola 1995, 195–196)

Pohjoisen rodun vaelluksesta alkoi siirtymä *Treta Yugaan*, jota Evola kutsuu ”Atlantiksen ajaksi”. *Treta Yuga* edusti *Satya Yugan* alemmaa astetta, jossa auringon paikan ottaa kuu, ja jossa periaatteessa androgyynistä alkuperäisestä totuuden ajan rodusta jalostuu sukupuoliin jaetut olennot, feminiinit ja maskuliinit (papillinen hengellisyys ja materiaallinen viriliteetti). Koska *Treta Yuga* perusti hengellisyytensä ”Äitiin” tai ”Äiti-maahan”, oli se siten Evolan mukaan feminiininen ja lunaarinen (ks. em., 211–217). Kyseinen aikakausi, kuten myytti kertoo, koki kuitenkin tulvan ja mereen uppoamisen, hajauttaen alkuperäisen rodun verimuistin hajanaisiksi saarekkeiksi maapallolla. Tässä yhteydessä *Satya Yuga* siirtyi osaksi mytologiaa, metahistoriaa; samalla alkuperäisen rodun luoma järjestys hajosi, mutta säilyi hallitsevien kastien

verimuistissa sekä vanhoissa teksteissä, symboleissa ja kielissä (em., 198).

Treta Yuga seurasi *Dvapara Yuga*, joka oli jälleen degeneroitunut muoto edeltävästä syklistä. Sitä hallitsi maskuliininen soturiluokka, jota Evola (em., 218–219) kutsuu ”Titaaneiksi”. Toisin kuin ennen valtaa pitäneellä papistolla, titaaneilla ei ollut periaatteessa enää mitään yhteistä alkurodun tai *ksatriyavarnan* kanssa. Heidän hallitseva luonteenpiirteensä oli korostunut väkivaltaisuus, joka oli tulosta veren heikkenemisestä, eli sen eläimellistymisestä. Titaanien aikakaudella alkuperäisen rodun verimuisti oli yhä enemmän unohtunut degeneraation takia. Titaanit kapinoivat kuun edustamaa symboliikkaa vastaan, koska heidän perimmäinen luonteensa oli sotaisia.

Evolan tulkinnassa kolmannelle syklille oli ominaista sen maskuliinisuudesta ja sotaisuudesta johtuen tietynlainen heeros-luonne, historiallinen sankaruus. Nämä heerokset edustivat aikakauden luonnetta puhtaimmillaan. Yksi sen merkittävimmistä sankareista oli Herakles. Herakleen tapaiset sankarit olivat vahvistavia poikkeuksia muutoin väkivaltaisessa syklissä, jonka ihmisille tyypillisiä piirteitä olivat fyysisen voiman ihannoiti, jääripäisyys ja kontrolloimaton nautinto kuolemasta. (Evola 1995, 219–220) Sankarit ylittivät normaalin ihmisen ominaisuudet verensä takia, mutta eivät kuitenkaan kyenneet kontrolloimaan väkivaltaisuuttaan. Näin ollen sankarit olivat jotain inhimillisen ja kuolemattomuuden väliltä. Heidän funktionsa syklissä oli toteuttaa väkivaltainen kohtalonsa, ikään kuin velvollisuutena ”jumalille”, joista olivat viime kädessä periytyneet; sankareiden tehtävänä oli siis tulla legendoiksi (ks. Campbell 1966, 315).

Koska *Dvapara Yuga* oli väkivaltainen ja kontrolloimaton aikakausi, oli varsin loogista, että se päättyi *ragna-rokkriin*, jumalaisen ja maallisen lopulliseen eroon. Ylitsevuotava väkivalta tuhosi näkyvät jäänteet totuuden ajasta, koska sankarien aika oli ohitse. Sankarit olivat itse aiheuttaneet oman tuhonsa täyttämällä kohtalonsa.

Tästä alkoi siirtymä *Kali Yugaan*, ”paheen aikaan”. Evolalle siirtymä paheen aikaan oli kuitenkin paljon muutakin kuin uuden alemman syklin alkaminen. *Kali Yuga* edusti alistumista moderneille aatteille, joiden ilmentymiä olivat pelkkään materiaalisuuteen keskittyvä keskiluokkainen merkantilismi, juutalainen renessanssin aikainen rahavalta sekä länsimaalainen plutokratia. Nämä kaikki

Kiinassa *wanzi* kirjoitusmerkkinä (eli hakaristi ja 字) on paitsi hakaristi sanana, niin myös eräänlainen kuolemattomuuden symboli. Noin vuodesta 700 e.a.a. *wanzi* tarkoitti kymmentuhatta. Nykyisellään kymmenentuhatta on yhä *wan*, mutta kirjoitusasu on 万. (ks. Eberhard 1986, 280–281)

perustivat voimansa määrällisyyteen, eivät syntyneet alkuperään, niihin totuuden ajan rippeisiin, jotka ihmisillä veressä virtasi verimuistina. Moderneja aatteita edustavat kärjistettyinä amerikkalainen kapitalismi ja bolševikkien lietsoma sosialistinen vallankumous (Evola 1995, 345–357). On kuitenkin samaan aikaan huomattava, että moderni käsitteenä ei tarkoittanut Evolalle pelkästään aikakautta, joka alkoi yleisesti 1600-luvulla. Sen sijaan Evola laski siihen kuuluvaksi koko ”länsimaisen” historian alkaen esisokraattisesta filosofiasta ja päättyen nykyisiin massoja painottaviin ja suosiviin aatteisiin.

Kali Yugan huipentuma oli Evolalle *sudravanan*, eli alimman kastin aktivoituminen poliittiseksi toimijaksi. Evola selittää, että demokratiassa ja sosialismissa politiikan keskiöön nostettiin *aludra*, työläinen tai kuhnuri. Näin ihmisen olemus alistettiin osaksi materiaa, tasa-arvoisuutta ja määrällisyyttä ihannoivaa järjestelmää. Evolan mukaan (1995, 338–344) juuri nationalismi ja kollektivismi olivat *sudran* perimmäisiä olomuotoja, koska niiden avulla saattoi tukahduttaa luonnolliset luokkiin perustuvat erot; oli vain yleistetty ”me”. Samalla logiikalla toimii myös periaatteessa kapitalismi, jonka pääasiallinen vallankäyttäjä on keskinkertainen, mukavuudenhaluinen kuluttaja. Tällaista ekonomismia Evola (2002, 165–177) kutsui ”demoniseksi”. *Kali Yuga*, ja siten mitä suurimmassa määrin moderni maailma sen ilmenemismuotona edusti materialismia ja sieluttomuutta, koska vallassa olevat eivät noudattaneet Tradition mukaisia periaatteita. Kapitalismi ja sosialismi olivat molemmat aivan yhtä pahoja ja turmiollisia voimia Evolalle (em., 166), koska ne perustivat olemassaolonsa aina viime kädessä tuotantoon ja kulutukseen. Näiden aatteiden pakkomielle juuri materian jakoon ja uudelleenjakoon oli se fiksaatio, joka väärensi kaikkein tärkeimmän eli ihmisen sisäisen ”olemisen” ja perenniaalisen totuuden etsinnän.

Vaikka Evola käsitteleekin syklien suhdetta ja niiden siirtymistä täysin luonnollisena ilmiönä, hän ei varsinaisesti koskaan kannattanut Mircea Eliaden tapaan ”ikuisen paluun” ajatusta. Ikuinen paluu lähtee ajatuksesta, että paluu aikaisempiin sykleihin ja aivan erityisesti *Satya Yugaan* on mahdollista, muodossa tai toisessa. Eliade (1954, 112) määrittelee kaksi syklistä ajan käsitettä, joista toisessa paluu on mahdollista yhä uudestaan ja toisessa vain yhden ainutlaatuisen kerran. Hän laski koko *Mahayugan*, neljän *Yugan* yhteissyklin pi-

tuudeksi 12 000 vuotta. Toisin kuin Eliade, Evola ei pitänyt paluuta totuuden aikaan mahdollisena; hän oli siten perimmiltään pessimisti. Vaikka Evola näki juuri politiikan (ja fasismin) mahdollisuutena Tradition osittaiseen elvyttämiseen, hänelle paluu totuuden aikaan oli jatkuvan degeneraation takia mahdotonta. Toisin sanoen aktiivinen paluu oli poissuljettu vaihtoehto, myös Tradition mukaisen poliittisen toiminnan kautta, koska biologinen, hengellinen ja sosiaalinen ainesosa alkuperäisestä rodusta oli liiaksi turmeltunut.

Vallankumous, vastavallankumous, Traditio

Yksi kaikkein merkittävimpiä huomioita Evolan aikakäsityksessä on vallankumouksen ja vastavallankumouksen suhde Traditioon, jolla Evola tarkoitti siis romantista paluuta esoteeriseen totuuteen, siinä määrin kuin se on edellä määritelty mahdolliseksi. Evola (2002, 112–121) kutsuikin itseään ”konservatiiviseksi vallankumoukselliseksi”, jonka periaatteellinen olemus oli taantumussellisuus. Hän jakoi hyvin pitkälti esimerkiksi Thomas Carlylen (ks. 1950) ajatuksen taantumussellisesta kapinasta, joka ei enää kestänyt nykyisyyden pseudokehitystä, vaan suuntautui menneisyyden edustamiin myytteihin ja tarinoihin. Näin oli toiminut myös renessanssi kurottaessaan pakanalliseen taiteeseen ja Ranskan vallankumous ihaillessaan pakanallista politiikkaa. Evolan omassa ideologiassa sanojen merkitykset olivat ”perenniaalisen aktuaalisia” (em., 115). Tällä aktuaalisuudella Evola tarkoitti historiassa vaikuttavien periaatteiden säilymistä, vaikka historian saatossa niitä edustavatkin erilaiset ja eri nimillä kulkevat instituutiot sekä niiden tiettyyn aikaan ja paikkaan sidoksissa olevat käsitteet. Näin ollen uudetkin käsitteet ja periaatteessa myös niistä kumpuavat ideologiat olivat vain (vääristyneitä) heijastuksia ikuisesta totuudesta, Traditiosta.

Tällaisia heijastuksia olivat esimerkiksi kapitalismi ja sosialismi. Kyseiset aatteet vääristivät Traditiota, koska niiden periaatteellinen olemus oli kehitys ja lineaarinen aikakäsitys. Kumpainkin pyrki lähes refleksinomaisesti jakamaan materiaa sitä tavatessaan ja näkemään tai määrittelemään sille arvon. Evolan mukaan kapitalismi perustui materian kumuloimiseen ja sen tuomaan ”valtaan” suhteessa muihin. Sosialismissa ihmiset puolestaan sidottiin väärään illuusioon, tunteeseen yhteisestä aatteesta, omaisuudesta ja päämäärästä. Tällainen

materiaalisten arvojen palvonta aiheutta Evolan mielestä myös historian vääristymisen, koska aika ymmärretään väistämättömänä tapahtumien jatkumona, jota voidaan käsitellä lineaarisena ja määrällisenä (ks. Evola 1995, 143). Näin ollen Evola vastusti paitsi lineaarista aikakäsitystä, niin myös modernin historian tulkinnan edustamaa rationaalisuutta, positivistisuutta ja tieteellisyttä. Tällä Evola (ks. 2002, 178–180) tarkoitti muutosta ”olemisen” sivilisaatiosta ”tulemisen” sivilisaatioon. Näistä ensimmäinen edusti Tradition mukaista stabiilia järjestystä ja jälkimmäinen alati muuttuvaa sekä kontingenttia modernia. Evolalle juuri ”tuleminen”, eli Tradition vastainen toiminta, oli pyrkimystä hallita keinotekoisesti maailmaa rationalisoimalla se evoluution tulokseksi. Tästä johtuen Evola (1995, 178) ei myöskään hyväksynyt darwinismia, koska sen mukaan ihmisen muiden eläinten ohella oli kehittynyt alkukantaisemmasta olomuodosta vallitseviin olosuhteisiin mukautuen. Sen sijaan hän piti kiinni myytistä, jonka mukaan aikojen alussa ei ollut luolamiehiä ihmisten esi-isinä eikä sivilisaatioiden hidasta kehittymistä, vaan ”jumalten aika”. Sen aikana eläneet fantastiset olennot olivat enemmän kuin ihmisä.

Darwinismin ja lineaarisen ajan hylkääminen oli Evolalle varsin luonnollista ottaen huomioon hänen tapansa ymmärtää *yugan* olemus. Evolan (1995, 144) mukaan Tradition mukainen aikakäsitys oli mitä suurimmassa määrin kvalitatiivinen, jolloin jokainen sykli muodosti oman sinällään täydellisen kokonaisuutensa. Jokainen *yuga* oli siis tavallaan orgaaninen yksikkö tai sävel, jolla oli oma tietty rytmensä. Yhteen nidottuna *yugat* muodostivat laajemman ”sävellyksen”, *Mahayugan*. Jokaisessa syklissä eri osilla oli oma funktionsa. Tämän takia Evola (2002, 148–149) näki orgaanisen käsitteen synonyyminä niille arvoille, joita Traditio edustaa. Orgaanisella yksiköllä oli aina keskusta, josta koko yksikön ”idea” heijastuu alemmille osille, jotka taas täyttävät vain oman tehtävänsä muodostuneessa kokonaisuudessa; ne eivät siis koskaan voineet ylittää niille kuuluvaa tehtävää. Siten Evolalle vallankumous syklin sisällä ei tarkoittanut varsinaisesti uuden syklin alkamista, vaan tietynlaista pakoa syklin luonteesta. Vallankumous ei ollut massojen kapina vallitsevaa järjestelmää vastaan; se oli yksittäinen urhea teko, jonka tarkoituksena oli pyrkiä vapauttamaan oma itsensä, yritys irtautua väistämättömästä. Koska vallankumouksen kohteena ei ollut varsinaisesti

valta, se voidaan tässä yhteydessä määritellä myös tietynlaiseksi seikkailuksi (ks. esim. Frye 1990, 186–187). Tämänkaltainen vallankumouksellisuus, poliittinen taitelijaeetos, ilmeni pessimistisyytenä ja jopa epätoivona, jonka toiminnan kohteena on subjekti itse.

Evolalle kaikkein tärkein poliittinen tehtävä oli siis olla vallankumouksellinen itselleen, halu sublimoitua kohti Traditiota. Yhtä varmaa oli Evolalle myös se, ettei nykyinen *Kali Yugan* aika juuri tarjonnut luonnollisia kanavia tälle sublimoitumiselle. Tämä selittää myös hänen alkuperäisen kiinnostumisensa fasismiin ja kansallissosialismiin, joista Evola toivoi perenniaalisten arvojen herättäjiä. Hän toivoi molempien liikkeiden suuntautuvan nimenomaan Traditioon, toimivan ”konservatiivisen vallankumouksellisesti”. Samalla Evola asettui vastustamaan poliittisten aatteiden luonnollista kehitystä, ideologista muutosta, joka reflektoi ihmisen arvomaailman muutoksia periaatteissaan ja toimintaohjeissaan. Tradition mukainen arvomaailma ja maailmankatsomus olivat perenniaalisia, joten niistä tapahtuvat muutokset olivat syklien aiheuttamia perversioita.

Evolalle Tradition ylläpitäminen ei ollut orjamaisen konformistista menneisyydessä elämistä eikä menneisyyden kopioimista nykyisyyteen. Sen sijaan Traditio oli metahistoriallinen; se pitäytyi omilla periaatteillaan ja myyteissään perenniaalisesti, toimien dynaamisesti sukupolvien välillä hengen, veren, instituutioiden, lakien ja sosiopoliittisen järjestyksen kautta. (Evola 2002, 115)

Evolan konservatiivinen vallankumouksellisuus oli tapa suhtautua paitsi aikaan niin myös tilaan; se on siten sekä temporaalinen että spatiaalinen käsite. Itse asiassa Evolan tapa käsitellä ”olemista” – traditionaalisen toiminnan kategoriana – tekee siitä juuri paikkaan sidotun, koska se tavallaan pakenee aikaa tai ainakin tekee sen merkityksettömäksi. ”Oleminen” on näin ollen ajan ja paikan konsentraatio, historiaton tila, jonka näyttelijöitä ovat myytit, sankarit ja traditionaaliset jumalat. Se ei ole niinkään tapahtumien vaan merkitysten näyttämö, joka oli Evolalle (ks. 1995, 148) tapa ilmaista myyttien ja legendojen merkitystä, joiden kautta myös nykyisyys saa omat sankarinsa. Toisin sanoen tietoisuus metahistoriasta mahdollistaa myyttien eräänlaisen uudelleen elämisen, koska sankareiden funktio on aina syklistä riippumatta samankaltainen ja he elävät siten sekä nykyisessä että symbolisessa maailmassa. Tällä Evola tarkoittaa

tietyntaustaista pysähtyneisyyttä poliittisessa ajassa suhteessa poliittiseen toimijaan. Metahistoria oli siis osa verimuistia, jonka herättämällä ihminen pystyi aktualisoimaan oman roolinsa Traditiossa.

On myös tärkeää huomata, että Evola (2002, 160) alisti poliittisen toiminnan ”olemiseksi”. Hän ei siis ihaillut romanttista sankaria, joka tekojensa kautta hankki mainetta ja kunniaa, sillä verimuisti ei ilmennyt esimerkiksi sankarillisina tekoina tai urheutena sellaisenaan. Tällainen aktiiviseen sankaruuteen pyrkivä eetos suuntautui objekteihin ja tulevaisuuteen, kun taas Tradition mukainen toiminta oli subjektiin kohdistuvaa ja passiivista, periaatteellisen hengellistä. Evolan oma sankari, traditionalisti, ei ottanut mallia sankarillisista tarinoista eikä imitoinut muita jo olleita ja menneitä. Traditio kumpusi Evolan mukaan ihmisestä sisältä. Ihminen itse asetti ne rajat, jotka halusi ylittää. Traditionaalisuus ei ollut siis sankarillisten tarinoiden ylistämistä eikä historian alistamista sotasankarien temmellyskentäksi.

Evola uskoi, että elämässä oli muutakin kuin pelkkä kontingenti elementti. Hänen mukaansa ihmisen perusolemus oli jotain mikä piti voittaa ja ylittää saavuttaakseen hengellisen vapautumisen. Vapautuminen ei näin ollen tullut esimerkiksi materian kumuloimisesta, formaalista koulutuksesta eikä moraalisesta ylemmydestä; oman itsensä saattoi ylittää vain kääntymällä Traditioon, jonka olomuoto muistutti periaatteellisesta autarkiaa (kreik. *autarkeia*), itseriittoisuutta ja sielun itsenäisyyttä. Tämä oli mahdollista juuri *apoliteian*, epäpoliittisuuden kautta, koska vain subjekti itse kykeni pelastamaan itsensä (ks. Evola 2003, 174–175); siten Evolalle poliittinen oli todellakin henkilökohtaista.

Lopuksi

Julius Evolan poliittinen ajattelu perustuu pessimismiin ja haluttomuuteen muuttaa maailmaa aktiivisen toiminnan kautta. Se ei kuitenkaan ole nihilististä, sillä Evola uskoi vakaasti Traditioon ja sen edustamiin perenniaaliisiin totuuksiin. Tästä syystä Evolan ajattelun liittäminen suoraan italia-

laiseen fasismiin tai kansallissosialismiin on vähintään kyseenalaista, sillä hän ei vaikuttanut kummankaan aatteen sisältöön eikä kannattanut niiden toimintamalleja sellaisenaan.

On kuitenkin samanaikaisesti selvää, että Evolalla näyttäisi olleen jonkinlaista mielenkiintoa elvyttää Traditio ideologisessa muodossa, vaikka hän ei halunnut muodostaa mitään omaa koulukuntaa, poliittisesta liikkeestä puhumattakaan. Halu herättää Traditio takaisin henkiin oli tietenkin myös orgaanisen linkin palauttaminen Evolalle suhteessa omaan itseensä; se oli vastareaktio, vallankumous suhteessa moderniin, ja oman verimuistin löytämistä. Evolalle poliittisen toiminnan korkein päämäärä olikin toteuttaa oma kohtalonsa, oli se sitten minkä tahansa *varnan* luonnollinen osa. Luonnollisuus oli siis kaiken ydin. Tästä syystä johtuen Evola ei myöskään kannattanut esimerkiksi Mussolinin tai Hitlerin masinoimia synnytyiskampanjoita, koska niiden kautta Traditio vain vääristyi luonnollisesta muodostaan lisää määrällisyyden ehdoille. Pelkkä rotuperimä tai biologinen tausta ei riittänyt perusteeksi ylemmyydelle.

Evolan tapa käsitellä aikaa, tai oikeammin sen merkityksettömyyttä, on myös hyvin pitkälle alisteinen hänen näkemyksiinsä ihmisestä itsestään, subjektin roolista omassa vapautumisessa. Hänen kuvaamansa syklit eivät olleet lineaarisia prosesseja, vaan peräkkäin tapahtuvia metahistoriallisia jatkumojä. Evolalle jokainen sykli oli degeneroitunut heijastus edellisestä syklistä, eikä paluuta takaisin ollut. Sykliä välillä oli myös kvalitatiivisia eroja ja ne olivat yhtä kaikki tarpeellisia toisilleen. Niiden luonteesta johtuen Evolan peräänkuuluttama Traditio oli mahdollista realisoida eri tavoin eri syklien aikana. Siinä missä esimerkiksi *Satya Yuga* edusti jo itsessään Traditiota, oli sitä seuraavien syklien aikana myös mahdollista löytää se totuus, joka johtaisi vapautumiseen materiaalisuuden riivaamasta ehdollisesta maailmasta. Tämä oli Evolalle traditionaalisuutta ja todellista ”arjalaisuutta” – ihmisen kykyä löytää Tradition jäänteet omasta olemassaolostaan, tehdä niistä johtavat periaatteet elämälleen ja odottaa oman kohtalonsa lopullista täyttymistä.

LÄHTEET

- Campbell, Joseph. 1966. *The Hero With a Thousand Faces*. Cleveland: The World Publishing Company.
- Carlyle, Thomas. 1950 (1843). *Past and Present*. London: Oxford University Press.
- Eberhard, Wolfram. 1986. *A Dictionary of Chinese Symbols*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Eliade, Mircea. 1954. *The Myth of the Eternal Return*. New York: Pantheon Books.
- Evola, Julius. 1995. *Revolt Against the Modern World*. (ital. *Rivolta contro il mondo moderno*, 1934) Rochester: Inner Traditions.
- Evola, Julius. 2002. *Men Among the Ruins. Post-War Reflections of a Radical Traditionalist*. (ital. *Gli uomini e le rovine*, 1953). Rochester: Inner Traditions.
- Evola, Julius. 2003. *Ride the Tiger. A Survival Manual for the Aristocrats of the Soul*. (ital. *Cavalcare la Tigre*, 1961). Rochester: Inner Traditions.
- Frye, Northrop. 1990. *Anatomy of Criticism. Four Essays*. Princeton: Princeton University Press.
- Godwin, Joscelyn. 1996. *Arktos. The Polar Myth in Science, Symbolism, and Nazi Survival*. Kempton: Adventures Unlimited Press.
- Goodrick-Clarke, Nicholas. 1992. *The Occult Roots of Nazism. Secret Aryan Cults and Their Influence on Nazi Ideology*. New York: New York University Press.
- Goodrick-Clarke, Nicholas. 2003. *Black Sun. Aryan Cults, Esoteric Nazism and the Politics of Identity*. New York: New York University Press.
- Gorer, Geoffrey. 1966. *The Danger of Equality and Other Essays*. London: The Cresset Press.
- Guénon, René. 2004. *The Crisis of the Modern World*. (ransk. *La Crise du Monde Moderne*, 1927). Hillsdale, NY: Sophia Perennis.
- Hansen, H.T. 2002. Julius Evola's Political Endeavors. Teoksessä Julius Evola, *Men Among the Ruins. Post-War Reflections of a Radical Traditionalist*. Rochester: Inner Traditions.
- Koselleck, Reinhart. 1985. *Futures Past. On the Semantics of Historical Time*. (saks. *Vergangene Zukunft – Zur Semantik geschichtlicher Zeiten*, 1979). Cambridge: The MIT Press.
- Kuehnelt-Leddihn, Erik von. 1990. *Leftism Revisited. From de Sade and Marx to Hitler and Pol Pot*. Washington: Regnery Gateway.
- Laqueur, Walter. 1996. *Fascism: Past, Present, Future*. New York: Oxford University Press.
- Lee, Martin. 1997. *The Beast Awakens*. Boston: Little Brown.
- Meyer, Raimund, Hossli, Judith, Magnaguagno, Guido, Steiner, Juri ja Bolliger, Hans. 1994. *Dada Global*. Zurich: Limmat Verlag.
- Pringle, Heather. 2006. *The Master Plan. Himmler's Scholars and the Holocaust*. London: Harper Perennial.
- Spencer, Martin E. 1973. What Is Charisma? *The British Journal of Sociology* 24:3, 341–354.
- Spengler, Oswald. 1996. *Perikato*. (saks. *Der Untergang des Abendlandes Umriss einer Morphologie der Weltgeschichte Gekürzte Ausgabe*, 1918). Helsinki: Kirjayhtymä.
- Wells, H.G. 1905. *A Modern Utopia*. Edinburgh: Thomas Nelson and Sons.
- Yockey, Francis Parker. 2000 (1949). *Imperium. The Philosophy of History and Politics*. Newport: Noontide Press.